

ИНФОРМАЦИОННА БРОШУРА

ЗА ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА СВИНЕТЕ

По отношение на усложнената епизоотична обстановка в Румъния и опасността от прехвърляне на българска територия на болестта „африканска чума“ по свинете, то компетентните органи са предприели превантивни мерки за недопускане това да се случи. Някои от тях са изграждане на телено заграждение по граничната полоса на сухоземната граница с Румъния, обеззаразяване на влизащите автомобили на гранично-пропускателните пунктове и недопускане пренасянето на месо и месни продукти за лична употреба.

Една от препоръчителните превантивни мерки за стопаните отглеждащи свине за собствени нужди е да ги ограничат за обслужване в затворени ограждения.

Препоръчва се да не се ползват храни и смески, които са били в свободен достъп за диви животни.

Да не се закупуват животни без маркировка, както и да се направят такива за вече наличните животни в стопанството, с цел осигуряването на ветеринарен контрол. За нерегистрираните животни в БАБХ в случай, че се наложи да бъдат превантивно унищожени, ако попаднат в застрашени от болестта зони, няма да се изплащат обезщетения.

С цел да се намали риска от загуби на стопаните при евентуално обявяване на ефективни мерки по недопускане или ликвидиране на възникнали огнища се препоръчва свинете още на този етап да бъдат заклани и употребени за собствени нужди.

При съмнение за заболяване или смъртност на животни в личните стопанства, незабавно да се информира съответния официален ветеринарен лекар.

Засилва се и контролът на движението на домашни свине.

В предвид на установено на 31.08.2018г. огнище на „африканска чума“ по свинете на територията на Р.България - в с.Тутраканци, общ.Провадия, обл.Варна, БАБХ публикува още мерки за предотвратяване на разпространението на вируса от засегнатите райони, според които е необходимо собствениците на животни да спазват определени правила:

- Домашните свине не трябва да се хранят с отпадъци, включително кухненски, съдържащи остатъци от свинско месо или месни продукти от свинско месо.

- Термичната преработка на месото унищожавя вируса. Прясното месо, добито за лична консумация, трябва да се преработи термично, заедно с костите, до пълно му приготвяне (варене, пържене, печене, консервиране в буркани и т.н.).

- От прясното месо, добито за лична консумация, не трябва да се произвеждат суровосупени месни продукти (луканки, суджуци, наденици, маринована слагина и др.).

- Вътрешните органи се обработват термично до пълното им приготвяне (варене, пържене, печене) или се заравят на дълбочина, която не позволява изравянето им от животни.

- Слагината трябва да премине термична обработка (варене или стопяване на мазнините до получаване на пръжки и свинска мас.)

- Замразеното свинско месо е потенциален източник на разпространение на вируса, поради което не трябва да напуска дома на собственика. Месото може да се консумира в домашни условия след термична преработка (готвени ястия, печено или варено и др.). Пригответените ястия не трябва да напускат дома.

- Опаковките (найлонови пликове, кутии и др.), в които е било съхранявано замразеното месо, също са потенциален източник на инфекция, ако бъдат изхвърляни като битов отпадък.

- В случаи на клане на закланите свине добитите кожи на животните също са източник на зараза и трябва да се заровят на дълбочина, която не позволява изравнянето им от други животни или се предават за унищожаване.

- Кръвта, стомашно-чревното съдържание и другите отпадъци, негодни за консумация (нокти, четица, зурли и др.), на мястото, където са заклани животните, се заравят на дълбочина, която не позволява отравянето им от други животни или се предават за унищожаване.

- Ако преди клане на свине за лична консумация стопаните забележат симптоми, като загуба на апетит, ускорено и затруднено дишане, секреция от носа и очите, некоординирани движения, кръвава диария, видими подкожни кръвоизливи по крайниците и ушите или по време на клане установят кръвоизливи по целия труд, насъборана кръвава течност в корема и гръдния кош, почернял и разширен далак, малки червени петна от кръвоизливи по бъбреците **НЕЗАБАВНО ДА УВЕДОМЯТ ВЕНЕРИНАРЕН ЛЕКАР И ДА ПРЕУСТАНОВЯТ ОБРАБОТКАТА НА ТРУПА**. Всички хора, които участват при клането, трябва да предприемат всички хигиенни мерки да не разнесат вируса до домовете си!

Африканска чума по свинете е вископатогенна инфекциозна болест по свинете, характеризираща се с висока заболяемост. Засяга всички видове на това семейство, обитаващи териториите, в които е разпространена. С явни клинични признаци боледуват домашната и дивата свиня. Останалите диви видове не показват клинични признаци и се смята, че те са предимно резервоар на вируса в дивата природа.

Заразяването на животните става посредством:

- *пряк контакт с болни прасета и заразени помещения, транспортни средства, дрехи и работен инвентар;*
- *заразяване по алиментарен път - при консумация на заразено месо и продукти и кухненски отпадъци, съдържащи такива;*
- *кърлежи;*
- *спермата на заразени нерези.*

Чумата е смъртоносна за животните, но не е опасна за хората, уверяват експерти от Агенцията по безопасност на храните. Продуктите, дори и заразени, може да се консумират ако са обработени термично.

Изготвено от Областна дирекция „Земеделие“ гр.Добрич